

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2019-2020 н.р. семестр I/1.
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Психолого-педагогічна терапія
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 14 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 74 Вид контролю: іспит
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Орбан-Лембрик Лідія Ернестівна, доктор психологічних наук, професор кафедри педагогіки та психології e-mail: lidia_o@ukr.net Бергхауер-Олас Е.Л. доктор філософії, доцент кафедри педагогіки та психології e-mail: berghauer.olasz.emoke@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Психологія, Основи соціалізації особистості, Вікова та педагогічна психологія, Психологія вищої школи
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<i>Анотація</i> Сьогодні в соціальній практиці термін «психотерапія» у більшості випадків сприймається як медичний. У науковій літературі психотерапію визначають як систему лікувального впливу на психіку і через психіку – на організм людини. У той самий час, методи впливу, що класифікуються як психотерапевтичні, базуються на даних педагогіки, соціології, фізіології, медицини, психології та ін. наук. Усе частіше психотерапевти, які розпочали працювати в руслі клінічних медичних закладів, знаходять застосування своїм силам в інших державних і недержавних структурах: кабінетах соціально-психологічної допомоги сім'ї, телефони довіри і т.д. Об'єктом, на який спрямовані зусилля психотерапевта, є характеристики внутрішнього світу людини: думки, почуття, бажання, можливості, інтегральні властивості образу «Я» та інші. Результатом психотерапії є переструктурування змісту внутрішнього світу клієнта. При цьому

використовуються як інструменти впливу вербальні та невербальні засоби комунікації терапевта і клієнта.

Особливого значення набуває психотерапія як вид психологічної допомоги особистості у закладах освіти. Це обумовлює важливість викладання курсу «Психолого-педагогічна терапія» майбутнім психологам та вчителям, зокрема і початкової школи.

Мета викладання навчальної дисципліни:

«Психолого-педагогічної терапії» як навчальної дисципліни – формувати уявлення про особливості психотерапевтичної допомоги особистості.

Основне завдання вивчення дисципліни:

Реалізація даної мети здійснюється через виконання наступних завдань:

- ознайомити студентів з видами психологічної допомоги особистості та їх особливостями;
- показати суть та специфіку основних напрямів психотерапії;
- висвітлити зміст психолого-педагогічної допомоги особистості у закладах освіти;
- розвивати вміння психолого-педагогічного консультування.

Навчальна дисципліна містить наступні підрозділи: «Вступ до психотерапії», «Основні напрями психотерапії», «Психолого-педагогічна допомога у закладах освіти». У межах першого розділу значна увага відводиться вивченню таких видів психологічної допомоги, як: психодіагностика, психокорекція, психологічне консультування.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

Суть поняття «психологічна допомога» та особливості її як соціального інституту, особливості розвитку психологічної допомоги у сучасному світі, характеристику психодіагностики, психокорекції, психологічного консультування та психотерапії як видів психологічної допомоги, загальну характеристику основних напрямів психотерапії, зміст психолого-педагогічної допомоги у закладах освіти

вміти:

З'ясувати вид психологічної допомоги, якого потребує клієнт, здійснювати психолого-педагогічне консультування.

Загальні компетентності 1, 3, 6

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання категоріальних засад вивчення процесів самоорганізації в природі та соціокультурному світі. Здатність розвивати фундаментальні гуманістичні цінності у власному науковому дослідженні. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези. Здатність критично сприймати й аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів. Вміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження. Комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень.

Фахові компетентності 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11

Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. Здатність усвідомлювати актуальність і мету власного наукового дослідження. Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. Здатність до *SWOT / SMART* аналізу. Самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження (*проект з психічного здоров'я*) з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. Комплексність у проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик тощо. Вміння застосовувати критерії наукової раціональності. Комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач і проблем. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Здатність брати участь у наукових дискусіях, зокрема на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.

Програмні результати навчання:

ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 18

Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, проект з психічного здоров'я, тощо, відповідно до вимог замовника. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

Основна тематика дисципліни

Змістовий модуль 1.

ВСТУП ДО ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРАПІЇ

ТЕМА 1. Теоретико-методологічні основи психотерапії

ТЕМА 2. Види психологічної допомоги: психодіагностика, психокорекція, психологічне консультування, психотерапія

ТЕМА 3 Психолого-педагогічне консультування

ТЕМА 4. Особливості психолого-педагогічної допомоги у закладах освіти

Змістовий модуль 2.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРАПІЇ

ТЕМА 5. Психодинамічний напрям психолого-педагогічної терапії

ТЕМА 6. Гуманістичний, поведінковий, когнітивний напрям психолого-педагогічної терапії

ТЕМА 7. Інші напрями психотерапії (сугестивна психотерапія; тілесноорієнтована психотерапія; позитивна психотерапія; нейролінгвістичне програмування; психодрама)

	<i>Методи навчання</i>
	словесні: лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; практичні: метод вправ, практична робота; метод проектів, «мозковий штурм», дослідницький, евристично-пошуковий; наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90–100	A	відмінно	зараховано
	82–89	B	добре	
	75–81	C		
	64–74	D	задовільно	
	60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота		Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2		
T1-T9	T10-T19		
30	30	40	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<i>Політика щодо академічної доброчесності</i>
	Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

	<p style="text-align: center;"><i>Технічне та програмне забезпечення</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • плани-конспекти лекцій, семінарських та практичних занять; – індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; • навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти.
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна. Основи психотерапії: Навчальний посібник. –/М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна/ К.: Луцьк Вежа-Друк 2017 . 2. Хомич Г.О. Основи психологічного консультування: Навч. посібник. – /Хомич Г.О./ К.: МАУП, 2004. 3. Мартинюк І.А. Психолого-педагогічна терапія: Методичний посібник / І.А.Мартинюк./ – К.: НАУ, 2007. 4. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості. /Бондаренко О.Ф. / – Х.: Фоліо, 1996. 5. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. /Васьківська С.В./ – К.: Четверта хвиля, 2004. 6. Коняєва А.П. Етичний кодекс товариства психологів України. /Коняєва А.П., Лисенко В.П., Титова Т.М., Фурман А.В. / – Київ-Донецьк, 1993. 7. Фурман А.В. Практична психологія у соціальній роботі: Нав.-метод. посібник. /Фурман А.В. / – Т.: ІЕСО, 2004. 8. Дяченко Н. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів / Н. Дяченко. – К.: Ліра-К, 2015. 10. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: [навч.-метод. посібник] / А.А. Колупаєва, Н.З. Софій, Ю.М. Найда та ін./ За заг. ред. Л.І. Даниленко. – К.: 2007. 11. Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: [монографія] / Алла Анатоліївна Колупаєва. – К.: Педагогічна думка, 2007. 12. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: [підручник] / Віктор Миколайович Синьов. – Частина І – Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. 13. Профілактика і терапія засобами мистецтва / За заг. ред. О.І. Пилипенка. — К., 1996. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Психологічна допомога дітям у кризових ситуаціях: методи і техніки : методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, І.М. Біла ... Г. П. Лазос ; за ред. З. Г. Кісарчук. – К. :2015. http://lib.iitta.gov.ua/705405/1/%D0%904%20%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%99%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%202015.pdf 15. Практикум з арт-терапії : шкатулка майстра : науково-метод. посіб. / Олена Тараріна; пер. з рос. Т. Щегельської. — К.: АСТАМІР-В, 2018.

file:///C:/Users/BS/Desktop/Em%C5%91ke%20tant%C3%A1rgyi%202019_2020/praktika_z_art-terapii_shkatulka_maystera.pdf

16. Психолого-педагогічна робота у загальноосвітніх навчальних закладах з профілактики насильства над дітьми: Метод. посіб. / Автори-упоряд.: Вовчок Т.В., Степура Н.П., Даниленко І.С. та ін.; За заг. ред. Т.П. Цюман . – К.: ВПЦ «Експ-рес»– 2009.

https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/training_modul_abuse_prevention_school.pdf